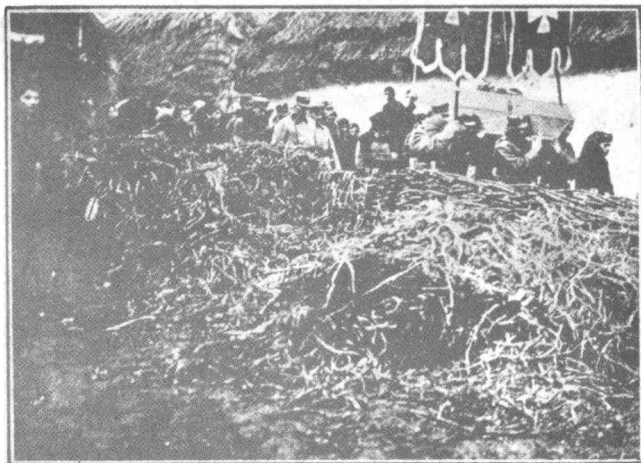

всєї української національної армії. За час польсько-української війни при ньому зорганізовано постійну школу підстаршин, та з переходом на Придніпрянщину виявилась ще й потреба створити школу старшин.

Чисельний стан Вишколу колибався, залежно від подій, в межах від 300 до 3.000 людей. Він був дуже численний головню підчас другого походу на Львів (чортківська офензива) та в літі 1919 р. на Придніпрянщині, коли У. Г. А. почала мобілізувати місцеве населення.

Підчас першого відступу У. Г. А. Вишкіл дійшов до містечка Королівки в борщівському повіті; підчас чортківської офензиви він стояв у містечку Озеряни коло Чорткова. Довші постої Вишколу після переходу У. Г. А. за Збруч були в селі Привороття (яких 35 кілометрів від Кам'янця Подільського), від 2-го серпня до 11-го листопада та в містечку Ялтушків, від 16-го листопада до 29-го грудня 1919 р. В часі довших постоїв ішла у Вишколі правильна праця. Праця припинювалась тоді, коли боєві умовини приневолювали Вишкіл зміняти місце постою, як це було напр. підчас першого відступу У. Г. А. до Збруча, в періоді від 1-го січня 1920 р., коли Вишкіл переходив разом з другими частинами У. Г. А. на південь і в останньому періоді переходу знад Дністра до постою бригади, в район Бершаді.

Вишкіл У. С. С. проіснував до часу переформування большевиками бригади У. С. С. на перший полк У. С. С., себто до дня 10-го березня 1920 р. Тоді Вишкіл, як окрему запасну частину бригади У. С. С. розформовано, а його старшини, стрільці та майно перейшли до полку.

Похорон стрільця у Верині, 1917.

Крім військової праці Вишкіл У. С. С. продовжував також і підчас національних змагань, ідучи за стрілецькою традицією, енергійну культурно-освітню і пропагандивну роботу між населенням.

Командантами Вишколу були після листопадових днів в Галичині сот. Володимир Краснопера та на Україні сот. Михайло Мельник.

Історичне значіння Вишколу У. С. С. заключається в таких моментах:

1. Вишкіл У. С. С. перетворив слабо військово-підготовлену організацію на високовартісну боєву формацію.

2. У ньому виховано кільканацять тисяч української молоді на добрих та свідомих боєвиків за українську державність.

3. Вишкіл У. С. С. допомагав чинно культур-

Хор. Теодор Мельник.

Відпочинок сотні підчас боєвих вправ.

Чет. Михайло Баган.

У старшинській їдальні похідного куріня у Верині, січень 1917.

Люба розмова після сечерниць у Верині.

но-освітньою, військово-виховною та пропагандивною роботою у будові Української Держави.

Лиш недовідні політичні та боєві умовини не дозволили цій виховній організації поширити своєї праці на інші частини визвольної армії і передати їм того, що навчили У. С. С. чужі, іменно Німці, і тих духових прикмет, які виплекало у собі само Стрілецтво.

Духове життя Стрілецтва було заєдно дуже живе та буйне. У полі воно виявлялось у формі дружнього товариського життя. Осередком товариського життя була старшинська їдальня, головню в часах боєвих передишок і підчас зими. Лиш там, на боєвих позиціях, товариське життя не

Учасники підстаршинського курсу в Розвадові.

Хор. Адольф Кардаш.

Веселий настрій в оркестрі УСС.

Хор. Антін Калинець.

могло вийти поза межі постою У. С. С. Також трудно було тоді заспокоїти всі культурні потреби Стрілецтва.

Зате довший побут Стрілецтва в етапах дієвої армії, правильна систематична праця, легкий та близький зв'язок зі світом і культурою поспособляли у скріпленні його духового життя. Тут легше було за добру книжку та за зв'язок з громадянством. Стрілецтво користало широко з цих вигід, але й само давало в тому часі дуже багато.

Саме у Вишколі повстало найбільше стрілецьких пісень. Щойно тут, серед засідно чинного оточення, під впливом частих товариських гутірок, сходин та забав стрілецькі трубадури Левко Лепкий, Роман Купчинський, Михайло Гайворон-

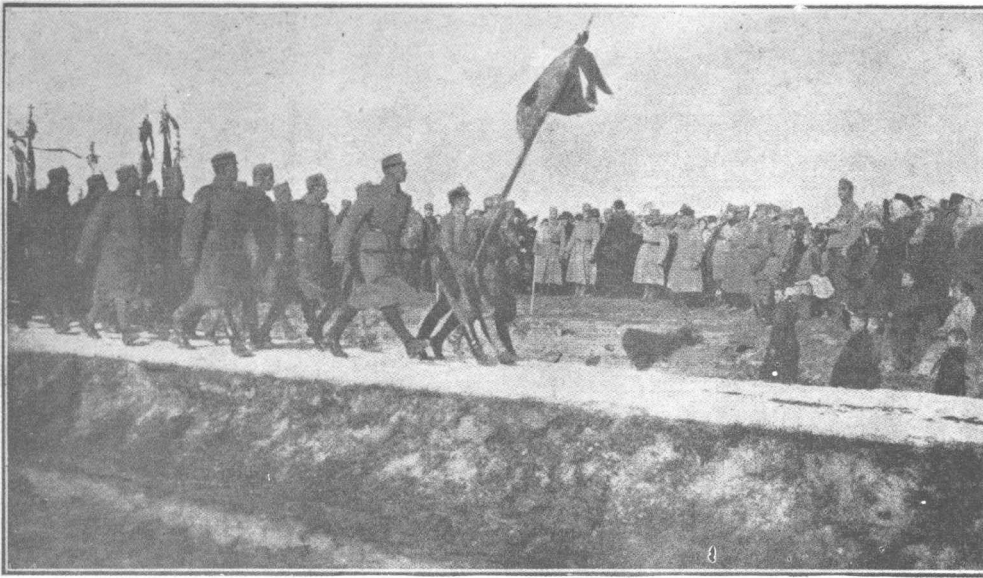
Похідні сотні вирушають на фронт.

Чет. Богдан Гарасимів.

Стрілецька забава у Верині літом 1917 р.

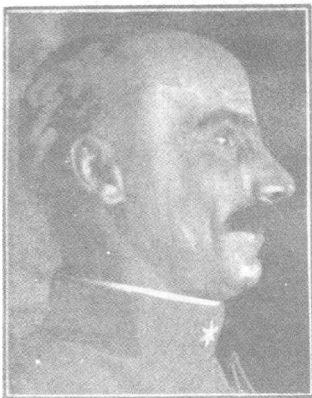
Хор. Ілько Мандзій.

Дефіляда після посвячення прапору перед Митрополитом і Командою У. С. С.

Митрополит Андрій Шептицький святить прапор УСС., у Розвадові 28. серпня 1917 р.

ський та інші створили найкращі стрілецькі пісні та поеми. У цих піснях вони передали майбутнім поколінням живі спогади про славне минуле Стрілецтва, про бої, смерть та любов, про героїст-ство й жертви, про веселі і сумні переживання товаришів зброї.

Чет. Іван Цяпка.

Завдяки цьому, що Вишкіл стояв все в е-тапі армії, да-леко від бос-вої лінії, Стрі-лецтво могли відвідувати знайомі та ви-

значні громадяни, що завжди цікавились його життям. У Галичині Стрілецтво гостило у себе митрополита А. Шептицького з нагоди посвячення прапору. Всі національні свята відбували У. С. С. тоді з участю громадянства. Багато гостей з ближчих і дальших околиць стягали до себе головно за-бави та вечірки. В тому часі неоднo молоде стрі-лецьке серце зазнало вперше чарів і терпінь ко-хання, яке стало теж темою стрілецьких пісень.

Виявом веселих та повних фантазії настроїв Стрілецтва було також заснування «Закону Лицарів Залізної Остроги», якої першим Великим Ком-туром став популярний серед У. С. С. старшина, лицар Іван Цяпка-Скоропад. Він помер над Білим морем, мабуть в Архангельську, куди заслали його большевики разом з іншими старшинами УГА.

Лицарі «Залізної Остроги». Посередині Великий Комтур Лицарства; по боках чини Ордену: Малий Комтур, Великий Канцлер, Майстер Церемонії, Підчаший та Окличник.

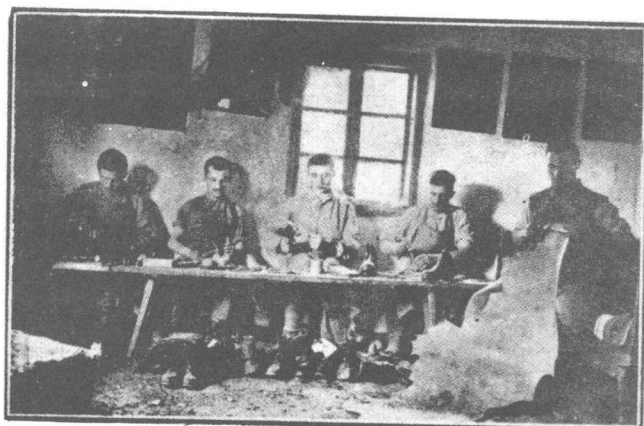
Відпочинок сотні після вправ.

Кравецька робітня у Вишколі.

Полк. Слюсарчук, кмдт Вишколу 1918 р. між старшинами.

Шевська робітня.

Босвими вправами УСС. у Верині цікавились жінки і молодь.

Хор. Степан Навроцький.